

Een bewezen verbinder met ruime ervaring in het culturele veld en (beroeps)onderwijs. Dat zegt bestuursvoorzitter Irmgard van Koningsbruggen van het Dudok Architectuur Centrum over de nieuwe directeur van het DAC: Luuc Jonker. Deze 53-jarige Hilversummer is vrijdag officieel gestart met zijn nieuwe job.

Het gesprek met de nieuwe directeur vindt (uiteraard) plaats in dat DAC - door Jonker uitgesproken als het 'DAK' (één woord) - dat is gevestigd in de kelder van het raadhuis. We nemen plaats aan de Tafel van Dudok, een eetsculptuur van pakweg 600 bij 90 bij 75 centimeter voor achttien personen. Dit ontwerp van Nynke Koster is voorzien van schuine voegen (kenmerkend voor het raadhuis) en verschillende andere details uit het raadhuis. "Tijdens het Gooisch Bier Festival is hier een keer soep uit gegeten", lacht Jonker, die toegeeft dat de tafel er niet meer heel bepaald fris uitziet.

Het gesprek met Jonker gaat natuurlijk vooral over zijn nieuwe functie en zijn fascinatie voor Dudok, architectuur en Hilversum. Jonker knikt instemmend bij de opmerking dat het DAC nog bij veel Hilversummers onbekend is. Standaard moet ook worden vermeld dat het DAC is gevestigd in de kelder van het raadhuis. "Een droom van mij is toch wel om uit de kelder te gaan naar een etage hoger. Dat verdient deze organisatie. Wij spelen een relevante rol in Hilversum, maar we moeten meer vindbaar zijn. Nee, hier zijn nog geen officiële gesprekken over gaande, maar ik wil hier wel serieus het gesprek over aangaan."

Te weinig mensen kennen nog dat DAC, meent de Hilversummer die al sinds de oprichting in 2015 bestuurslid is. De Dag van de Architectuur en ook de Open Monumentendagen in Hilversum trekken over het algemeen steeds meer bekijks. Maar het Dudok Architectuur Centrum zelf en eigenlijk ook het raadhuis van binnen zijn toch bij veel mensen nog onbekend. "Toen ik hier in het bestuur zat, besloten wij hier eens een rondleiding te organiseren voor wat ouders van de school waar mijn dochters naartoe gaan. Dat waren allemaal Hilversummers. Veertig man. Twee echtparen waren hier zelfs getrouwd. Maar allemaal hadden zij zoiets van 'jeetje, zo mooi'. Dit wisten zij niet. Dat is toch wel de uitdaging die er ligt. Om mensen te laten zien waar zij wonen. En hun te laten snappen wat deze stad - ja, inderdaad stad - zo fijn maakt om te wonen."

Schoorl

Jonker zelf woont sinds 2005 in Hilversum. Hij groeide op in Schoorl en belandde via Alkmaar (waar hij commerciële economie studeerde), enkele jaren Amsterdam en heel kort Utrecht uiteindelijk in de mediastad. "Wij woonden in Utrecht samen en wilden wat groter wonen", vertelt hij. "Daarbij vergrootten wij onze actieradius en kwamen in Hilversum uit. Direct werden wij gegrepen door de hoeveelheid groen. Bovendien was Hilversum in die tijd goedkoper dan Utrecht en wij wilden meer tuin. Gek genoeg is het eerste huis dat we zagen, een gemeentelijk monument aan de Julianalaan, het uiteindelijk geworden."

'Je kunt als architect prachtige dingen bedenken, maar het moet ook nog gemaakt worden'

Op dat moment was Jonker werkzaam bij een kenniscentrum dat functioneert als orgaan tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven. “Ik reisde door het hele land, heb alle ROC’s wel zo’n beetje bezocht, een mooie tijd. Deze scholen bieden toch vooral praktijkgerichte opleidingen, met de nadruk op het ambacht. En ik heb wel iets met ambacht. Dingen maken. Je kunt als architect prachtige dingen bedenken, maar het moet ook nog gemaakt worden. De steentjes moet men uiteindelijk toch ook neerleggen. Het één kan niet zonder het ander. Onze monumenten stammen voornamelijk uit de tijd tot 1960. Daar zit nog zo veel ambachtelijk werk in.”

Jonker maakt daarbij de vergelijking met vintagespullen in winkels die jarenlang als lelijk werden beschouwd, maar nu toch weer in de etalages staan. “Dat ga je ook in de monumentenwereld zien”, verwacht hij. “De vraag is nu wat de monumenten van de toekomst zijn. Het GAK-gebouw bijvoorbeeld. Daarover komt absoluut de discussie of we dat hadden moeten slopen. En dat geldt ook voor het pand naast het oude postkantoor, Silverpoint of het oude Vara-gebouw aan de Heuvellaan tegenover het MCO. Ik zeg niet dat deze gebouwen niet moeten worden gesloopt en ik zeg ook niet dat alles bewaard moet blijven, maar laten we er vooral goed over nadenken en dan een afweging maken. Wij vragen ons nu te weinig af wat de waarde is van objecten in relatie tot de status die het in de toekomst zou kunnen hebben. Te vaak gaat het in de discussie over wel of niet slopen over smaak. Maar je ziet ook dat dingen die wij ooit lelijk vonden, nu weer terugkomen.”

Leefbaar

Daarnaast meent de Hilversummer dat veel Hilversummers zich niet vaak genoeg bewust zijn van de schoonheid van de stad en omgeving waar zij wonen. De grote vraag daarbij is hoe ‘wij’ het met z’n allen zo leefbaar houden. Dudok had destijds een vooruitziende blik en oog voor de leefruimte en omgeving als geheel. “We moeten zeker nu niet doen wat hij toen deed. Dat was vroeger. Maar er moet wel een duidelijke visie zijn. Daar moeten we over in gesprek en goed over nadenken om een goede weg in vinden. Zodat de mensen over tachtig jaar kunnen zeggen dat wij het net zo goed hebben gedaan als de mensen toen. Als Architectuur Centrum kunnen wij daar een belangrijke en verbindende rol in spelen. Wij zijn zeker geen actiegroep, maar hebben wel veel kennis in huis. Wij kunnen thema’s agenderen en de rol vervullen van moderator. Partijen bij elkaar brengen om met elkaar het gesprek aan te gaan. Smaak is daarbij minder relevant. Wel inzicht en het bijdragen aan de vorming van een duidelijke visie.”

Bijzonder is de passie waarmee Jonker zijn verhaal vertelt. Die passie voor gebouwen en architectuur is er eigenlijk nog helemaal niet zo heel lang. Dat begon pas eigenlijk zo rond 2008/2009 toen de naam Luuc Jonker zo’n beetje letterlijk uit een la werd getrokken door het projectbureau ter promotie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. “Ik werd benaderd om daar als ondernemer mee te denken over de mogelijkheden en iets voor te betekenen voor de plekken. En toen ik die fortterreinen zag, merkte ik dat ik in de war was. Het ging mij bezighouden. Ik realiseerde me wat zo’n plek met mij deed; Genius Loci of ‘geest van de plaats’. Dan besef je dat architectuur niet alleen mooi is, maar het gaat ook over de ruimte en leefruimte. De omgeving maakt het leefbaar. Dan gaat zo’n plek wat met je doen. Dat is ook een van de uitgangspunten van Dudok: zorgen dat een buurt leefbaar wordt. Dat het een sociale functie krijgt. Plekken om te ontmoeten en die fijn zijn om te wonen en verblijven.”

Fotografie

Dat de naam Jonker uit die la werd getrokken, heeft hem nu - zegt hij - veel gebracht. Daarvoor was de Hilversummer zich veel minder bewust van mooie plekken, maar het bijzondere van de gebouwen en hun geschiedenis is in die periode aangewakkerd. Zo mocht hij voor het projectbureau en de

provincie als fotograaf ook de restauratie van Fort Honswijk vastleggen, net als de bouw van het Waterliniemuseum op Fort bij Vechten. “Die plekken doen dan echt iets met je. Dat heeft te maken met echt kijken en voelen. En dat verschilt per plek. Met fotograferen ben ik overigens begonnen bij Globe. Ik had een spiegelreflexcamera gekocht, maar wist eigenlijk niks van fotografie. Dat heb ik toen daar geleerd. Nog steeds hebben we met de mensen van toen een fotografieclub. Met negen man en vrouw komen wij tweewekelijks bij elkaar. Allemaal Hilversummers. Op één iemand na.”

De voorbije jaren was Jonker werkzaam als directeur van een hotel in Amersfoort, verbonden aan de hotelschool van MBO Amersfoort en sinds 2015 maakt hij deel uit van het DAC-bestuur. “Eerst was dit onderdeel van Museum Hilversum, maar we zijn toen autonoom geworden. We hebben het nieuw leven ingeblazen en het meer op de kaart gezet.” Jonker organiseerde in 2017 en 2018 de Open Monumentendag en gaf in 2019 de Dag van de Architectuur vorm. Hij zegt zich goed te kunnen verplaatsen in mensen en kan naar eigen zeggen ‘intuïtief vertalen wat mensen belangrijk vinden en verwachten’.

‘Met het DAC willen we behouden wat we hebben, maar er mag wel een stukje bij’

En nu is hij dus directeur als opvolger van Patricia Alkhoven, die deze functie niet goed kon combineren met haar andere baan. “Ze hebben mij gevraagd als directeur omdat er behoefte was aan een verbindend iemand met wortels in Hilversum. Deze baan is voor 24 uur. Wat ik daarnaast ga doen is nog iets waarover ik moet nadenken. En met het DAC willen we behouden wat we hebben, maar er mag wel een stukje bij. We willen meer reguliere bezoekers en meer activiteiten. Kortom, meer reuring. Daarnaast hebben we ook aan de inhoudelijke kant dingen te winnen. Denk bijvoorbeeld aan het betrekken van deskundigheid en externe sprekers bij bepaalde activiteiten.”

Maar allereerst wil Jonker vooral goed de organisatie en dan met name de pakweg 45 vrijwilligers binnen het DAC goed leren kennen. Verder, vertelt Jonker, wordt er in de toren van het raadhuis gewerkt aan het carillon. “De speelruimte wordt ook groter. Cultuureducatie is een belangrijk thema voor het DAC en onder andere op deze manier hopen wij ook scholieren en andere groepen te kunnen ontvangen. Het probleem was altijd dat de beiaardier de sterren van de hemel speelde, maar niemand kon zien wat hij deed. Het plan is om volgend voorjaar een aantal concerten met de huisbeiaardier en een aantal gastbeiaardiers te organiseren. Dit najaar wordt een expositie rondom het carillon in de toren ingericht.”

MCO

Uiteindelijk komen wij toch nog even op de vraag wat dan het mooiste gebouw is van Hilversum. Jonker hoeft daar niet lang over na te denken: het raadhuis ligt natuurlijk te veel voor de hand. “Mijn nummer 1 wordt dan het Muziekcentrum van de Omroep, met de Violkist aan de ‘s-Gravelandseweg als goede nummer twee. Maar het bijzondere aan het culturele centrum aan de Heuvellaan, toch al bijna honderd jaar oud, - aldus Jonker - is dat het gebouw ook echt een meerwaarde biedt aan de functie die het heeft. “Dat voel je in de energie. Het bruist daar gewoon. En inderdaad, net als het DAC is het nog bij veel te veel Hilversummers onbekend, maar er gebeuren daar mooie dingen.”